PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

LWA.410.1.6.2025

Pani
dr hab. Małgorzata Manowska
Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Plac Krasińskich 2/4/6
00-951 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 97
nik@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Sąd Najwyższy w Warszawie[1], pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr hab. Małgorzata Manowska, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego[2], od 26 maja 2020 r.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[3]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	Wojciech Nędzi, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/11/2025 z 9 stycznia 2025 r. Agnieszka Bolesta, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LWA/12/2025 z 9 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-2)

[1] Dalej także: Sąd Najwyższy lub SN.
[2] Dalej także: Pierwszy Prezes SN.
[3] Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa w 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta.

Zakres kontroli

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych[4].

Ponadto, przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 04 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- analizy wybranej próby wydatków oraz trzech postępowań o udzielenia zamówienia publicznego, w tym jednego w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczącej sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa w części 04.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna[5] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydatki w części 04 zostały zrealizowane w granicach posiadanych środków finansowych oraz kwot ujętych w planie finansowym Sądu Najwyższego.

Ocena została sformułowana na podstawie analizy 20 306,1 tys. zł, tj. 9,1% wydatków Sądu Najwyższego. Stwierdzono, że zostały one wykonane w sposób celowy i gospodarny. Objęte badaniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami.

---

[4] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, dalej: ustawa o finansach publicznych lub ufp.

[5] W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

W 2024 r. dochody budżetowe w części 04 zostały zrealizowane w kwocie 863,4 tys. zł. Wykonane wydatki budżetowe wyniosły 224 137,1 tys. zł i stanowiły 0,03% wydatków budżetu państwa w 2024 r. Sąd Najwyższy nie realizował wydatków finansowanych z rezerw budżetowych, projektów finansowanych z udziałem budżetu środków europejskich, a także nie finansował wydatków innych jednostek.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Sąd Najwyższy sprawozdania budżetowe za 2024 r. oraz sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Zostały one sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

Pozytywną ocenę uzasadnia także wywiązywanie się Pierwszego Prezesa SN z określonego w art. 175 ustawy o finansach publicznych obowiązku sprawowania nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu w części 04 Sąd Najwyższy oraz stosowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W 2024 r. dochody zrealizowane przez Sąd Najwyższy wyniosły 863,4 tys. zł, co stanowiło 82,8% wykonania dochodów w 2023 r. (1042,7 tys. zł). Głównym źródłem dochodów w 2024 r. były wpływy: z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, w tym wpływy związane z podnajmem pracownikom i sędziom miejsc postojowych na parkingu podziemnym zlokalizowanym przy Placu Krasińskich w Warszawie oraz z wynajmu pomieszczeń na świadczenie usług gastronomicznych w gmachu Kompleksu Urbanistycznego Wymiaru Sprawiedliwości (dalej: KUWS), w kwocie 188,9 tys. zł (21,9% dochodów ogółem); wpływy z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 187,9 tys. zł (21,8%) oraz wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych w kwocie 165,5 tys. zł (19,2%).

Dochody zrealizowane w 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy były wyższe o 409,4 tys. zł, tj. o 90,2% od dochodów planowanych (454,0 tys. zł) oraz niższe o 179,3 tys. zł od wykonanych w 2023 r. Na niższą realizację dochodów w 2024 r. w stosunku do 2023 r. miały wpływ niższe o 178,4 tys. zł wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego.

(akta kontroli str. 235-247)

Na koniec 2024 r. należności Sądu pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych były wyższe o 260,7 tys. zł w porównaniu do stanu na koniec 2023 r. i wyniosły 537,9 tys. zł. Główną przyczyną wzrostu należności było bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych przez czterech sędziów SN w stanie spoczynku, w tym należności z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych (175,0 tys. zł) oraz odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z powyższych lokali (44,2 tys. zł). Zaległości netto na koniec 2024 r. wyniosły 3,3 tys. zł i wynikały z zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego.

Wobec trzech sędziów Sąd Najwyższy wystąpił z pozwami (dla dwóch spraw we wrześniu 2021 r., a dla trzeciej sprawy w lipcu 2024 r.), w których wniósł o nakazanie pozwanym opuszczenia i wydania bezumownie zajmowanych lokali, a także o zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa należności za bezumowne korzystanie z nich. Wobec czwartego sędziego, według stanu na dzień zakończenia kontroli (1 kwietnia 2025 r.), przygotowywany był pozew o eksmisję i zapłatę za bezumowne korzystanie z lokalu. Jednocześnie Sąd Najwyższy do każdego z sędziów kierował regularne wezwania do zapłaty.

W 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli str. 175-180, 244-247)

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2024[6] z dnia 18 stycznia 2024 r., w części 04 Sąd Najwyższy, zaplanowano wydatki budżetu państwa w wysokości 269 742,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 312-321)

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2, w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp, wprowadziła siedem blokad planowanych wydatków budżetowych w łącznej kwocie 42 874,0 tys. zł oraz zgodnie z art. 177 ust. 4 ww. ustawy poinformowała Ministra Finansów o blokowaniu planowanych wydatków. Minister Finansów nie podjął decyzji o zmianie budżetu państwa w części 04 Sąd Najwyższy w zakresie zablokowanych środków finansowych.

Blokady wynikały głównie z niewykorzystania środków na: wynagrodzenia osobowe sędziów w związku z mniejszą od planowanej liczbą powołań do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego (14 181,0 tys. zł), podróże służbowe krajowe sędziów (900,0 tys. zł), świadczenia społeczne wynikające z mniejszej od planowanej liczby sędziów w stanie spoczynku (7959 tys. zł). Zablokowano również środki zaplanowane na wydatki inwestycyjne dotyczące modernizacji instalacji chłodniczej obejmującej wymianę agregatów wody lodowej w KUWS, a z uwagi na brak ofert w postępowaniu o zamówienie publiczne, również środki na wydatki dotyczące modernizacji zasilania serwerowni (4142,0 tys. zł). Ponadto, Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wyjaśniła, że ze względu na trudną sytuację powodziową w kraju, Sąd Najwyższy dokonał analizy wykonania planu finansowego i weryfikacji planowanych zadań do końca roku budżetowego, w związku z czym zdecydowano o blokadzie części wydatków bieżących[7] SN w kwocie 15 132,0 tys. zł i postawieniu ich do dyspozycji Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 83-93, 121-169)

Szczegółowa analiza decyzji z 20 grudnia 2024 r. o blokowaniu wydatków w kwocie 8237,0 tys. zł (19,2% kwoty blokad) wykazała, że zablokowanie środków finansowych dotyczyło m.in. wynagrodzeń osobowych sędziów, ze względu na niepełną obsadę stanowisk sędziów Sądu Najwyższego (3657,0 tys. zł); wydatków bieżących, ze względu na niższe koszty zużycia energii elektrycznej i cieplnej, korzystniejszych ofert na zakup materiałów i wyposażenia

[6] Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.

[7] Środki z zablokowanych wydatków bieżących dotyczyły m.in. prac remontowych - z uwagi na niższą od prognozowanej liczbę awarii, a także przesunięcie części prac na kolejne lata oraz uzyskanie, w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, cen korzystniejszych od wartości szacowanych.

(1498,0 tys. zł); pochodnych od wynagrodzeń ze względu na przekroczenia przez pracowników rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zwolnienia z obowiązku wnoszenia opłat na Fundusz Pracy za pracowników osiągających wiek uprawniający do zwolnienia i osób, które powróciły z urlopu macierzyńskiego (1087,0 tys. zł); a także niższych – ze względu na mniejszą liczbę uprawnionych – wypłat uposażeń sędziom w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych.

Decyzję o blokowaniu środków podjęto niezwłocznie, w wyniku bieżącej analizy wykonania planu finansowego i weryfikacji planowanych wydatków do końca 2024 r.

(akta kontroli str. 121-169)

W 2024 r. dysponent części 04 nie wnioskował o przyznanie środków z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa.

(akta kontroli str. 85-93)

Zrealizowane w 2024 r. wydatki w kwocie 224 137,1 tys. zł stanowiły 83,1% planu po zmianach (269 742,0 tys. zł) i były o 33 862,7 tys. zł (tj. o 17,8%) wyższe od zrealizowanych w 2023 r. (190 274,4 tys. zł). Uwzględniając zablokowane kwoty, wykonanie wydatków ogółem zostałoby zrealizowane w 99,0% planu.

(akta kontroli str. 319-321)

W strukturze wydatków wg grup ekonomicznych nie odnotowano znaczących różnic w porównaniu do 2023 r.[8] W 2024 r. struktura kształtowała się następująco: wydatki bieżące stanowiły 77,5% wydatków ogółem, świadczenia na rzecz osób fizycznych - 20,8%, a wydatki majątkowe - 1,7%.

Kwota wydatków bieżących w 2024 r. wyniosła 173 624,4 tys. zł i w stosunku do wykonania w 2023 r. wzrosła o 28 299,7 tys. zł.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2024 r. wyniosły 46 600,3 tys. zł, tj. 20,8% wydatków SN ogółem i były wyższe o 5228,4 tys. zł w stosunku do 2023 r. Wydatkowana kwota przeznaczona była głównie na wypłatę uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych (46 172,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 183-184)

Wydatki majątkowe określone w ustawie budżetowej na rok 2024 w kwocie 8149,0 tys. zł zostały wykonane w wysokości 3912,4 tys. zł, tj. 48,0%. Zrealizowano w pełni sześć zadań inwestycyjnych, jedno w części. Zrealizowane wydatki majątkowe były wyższe o 334,6 tys. zł od wydatków majątkowych w 2023 r. (3577,8 tys. zł).

Efektami rzeczowymi wykonania wydatków majątkowych w 2024 r. były m.in.:
- zakup Programu Funkcjonalno-Użytkowego na potrzeby modernizacji instalacji chłodniczej w budynku KUWS,
- zakup urządzenia rentgenowskiego do prześwietlania przesyłek i bagaży,
- dostawa i montaż systemu audio-video do Sali Kolegialnej,
- zakup lokalu służbowego,
- zakup sprzętu komputerowego do przetwarzania informacji niejawnych do Kancelarii Tajnej Sądu Najwyższego,
- zakup serwerów i przełączników sieciowych, laptopów oraz drukarki retransferowej.

(akta kontroli str. 99-120, 319-321)

[8] W 2023 r. wydatki bieżące stanowiły 76,4% wydatków ogółem, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 21,7%, a wydatki majątkowe – 1,9%.

Zobowiązania Sądu Najwyższego według stanu na 31 grudnia 2024 r. wyniosły 10 642,4 tys. zł i były wyższe od kwoty zobowiązań na koniec 2023 r. (9434,3 tys. zł) o 1208,1 tys. zł, tj. o 12,8%. Dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi (8483,9 tys. zł), zakupu usług pozostałych (1193,9 tys. zł), zakupu energii (558,2 tys. zł) oraz kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (120,2 tys. zł). Zobowiązania wymagalne nie występowały.

(akta kontroli str. 340-342)

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które wyniosły 134 615,0 tys. zł. Wykonanie wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowiło 89,3% planu tych wydatków po zmianach (150 683,0 tys. zł). Wydatki te były wyższe o 24,5 tys. zł, tj. o 22,2%, w porównaniu do wydatków poniesionych na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w 2023 r. (110 161,3 tys. zł).

Wydatki na wynagrodzenia osobowe wyniosły 115 832,6 tys. zł, tj. 88,7% planu po zmianach i w porównaniu do wykonania roku poprzedniego wzrosły o 21 285,4 tys. zł, tj. o 22,5%. Wydatki na dodatkowe wynagrodzenie roczne w 2024 r. wyniosły 6404,6 tys. zł i były wyższe niż w 2023 r. (5397,8 tys. zł).

W porównaniu do 2023 r. wydatki na wynagrodzenia dla sędziów były wyższe o 7554,3 tys. zł, tj. o 19,4%, a na wynagrodzenia osobowe pracowników SN wyższe o 13 731,1 tys. zł, tj. 24,7%. Na wzrost wykonania wydatków na wynagrodzenia dla sędziów i członków Biura Studiów i Analiz SN wpływ miały: wyższa kwota bazowa będąca podstawą obliczania wynagrodzeń w 2024 r. (7005,76 zł) niż w 2023 r. (6156,25 zł), a także wzrost przeciętnego zatrudnienia wśród sędziów SN o 5 etatów. W 2024 r. zrealizowano również wyższe niż w 2023 r. wypłaty z tytułu gratyfikacji jubileuszowych. Decyzjami Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego zmniejszono limit wydatków w § 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów o kwotę 2400,0 tys. zł i jednocześnie zwiększono o tę kwotę limit wydatków w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników. Powyższe zmiany nie spowodowały zwiększenia planowanych wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy i były zgodne z art. 171 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, w stosunku do 2023 r., o 1810 tys. zł (97,1%) wzrosły wydatki na rzecz kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych. Było to wynikiem kwot zasądzonych wyrokami o odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległości Polski, a także z tytułu zadośćuczynienia za doznane krzywdy wobec pozbawienia prawa wykonywania zawodu przez sędziego.

(akta kontroli str. 312-321)

Przeciętne zatrudnienie w 2024 r. w części 04 Sąd Najwyższy, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiło 489 osób i było wyższe o 14 osób w stosunku do 2023 r, w tym w grupie 01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń wyniosło – 287 osób, w grupie 09 – sędziowie i prokuratorzy – 95 osób i w grupie 17 – asystenci sędziów i prokuratorów – 107 osób. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2024 r. wynosiło 20 833 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3298 zł, tj. o 18,8%, przy czym przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wyniosło 15 335 zł (wyższe niż w 2023 r. o 21,3%), w grupie 09 – sędziowie i prokuratorzy – 43 348 zł (wyższe o 4,7%), a w grupie 17 – asystenci sędziów i prokuratorów – 15 591 zł (wyższe o 22,3%).

Na koniec okresu sprawozdawczego, w rozdziale 75102 Naczelne organy sądownictwa, zatrudnienie wynosiło 516 osób.

(akta kontroli str. 82, 88-91)

W 2024 r. wydatki Sądu Najwyższego na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 247,9 tys. zł i były wyższe o 63,8 tys. zł (tj. 34,7%) od wydatków wykonanych w 2023 r. (184,1 tys. zł), a dotyczyły łącznie 20 zawartych umów (czterech umów o dzieło i 16 umów zlecenia). Przedmiotem powyższych umów była głównie realizacja zadań podstawowych, tj. m.in.: pozyskiwanie materiałów archiwalnych, pamiątek związanych z sądownictwem, weryfikacja materiałów zdeponowanych w Archiwum SN na potrzeby stałej ekspozycji muzealnej; zaprojektowanie i przygotowanie prezentacji oraz folderu w języku polskim i włoskim na organizowaną przez Sąd Najwyższy konferencję naukową; przygotowanie i wygłoszenie referatów na tej konferencji. Nie zawierano umów zlecenia ani o dzieło z pracownikami własnymi Sądu Najwyższego.

(akta kontroli str. 172-174, 319-321)

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wydała trzy zarządzenia[9] w sprawie blokowania środków na wydatki majątkowe w łącznej wysokości 4222,0 tys. zł. Blokady środków były wynikiem powstałych oszczędności z powodu zmiany harmonogramu realizacji prac w zakresie modernizacji instalacji chłodniczej obejmującej wymianę agregatów wody lodowej w budynku KUWS (3916,0 tys. zł), z uwagi na brak ofert w postępowaniu dotyczącym modernizacji zasilania serwerowni (140,0 tys. zł).

W części 04 Sąd Najwyższy nie wystąpiły wydatki, które w 2024 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 340-342)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto realizację 53 wydatków w kwocie 20 306,1 tys. zł, co stanowiło 9,1% wydatków ogółem w części 04 Sąd Najwyższy. Doboru próby dokonano losowo metodą monetarną oraz w sposób celowy, z pozapłacowych wydatków budżetu państwa, na podstawie zapisów na koncie 130 Rachunek bieżący. Zbadane dowody dotyczyły wydatków bieżących (17 235,7 tys. zł) oraz wydatków majątkowych (3070,4 tys. zł).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki dokonywane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące bieżącej działalności Sądu Najwyższego. W badanej próbie nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, powodujące konieczność zapłacenia odsetek.

(akta kontroli str. 322-324)

Szczegółowym badaniem objęto trzy zamówienia publiczne, o łącznej wartości 343,8 tys. zł. W wyniku analizy zamówienia publicznego pod kątem zgodności jego udzielenia z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[10] oraz dwóch zamówień publicznych (skutkujących wydatkami w kwotach powyżej 50,0 tys. zł, a poniżej 130,0 tys. zł) pod kątem prawidłowego wyłączenia ze stosowania ww. ustawy, zapewnienia efektywnego wydatkowania środków publicznych, przejrzystości postępowania i zapewnienia

[9] Zarządzenia: nr 134/2024 z 30 września 2024 r. (§ 6050 – 3916,0 tys. zł), nr 169/2024 z 28 listopada 2024 r. (§ 6050 – 200,0 tys. zł, § 6060 – 49,0 tys. zł), nr 184/2024 z 20 grudnia 2024 r. (§ 6050 – 26,0 tys. zł, § 6060 – 31,0 tys. zł).

[10] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej: Pzp.

niedyskryminacyjnego dostępu do zamówień, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę mebli biurowych do Sądu Najwyższego przeprowadzone zostało w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji, na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp. Wyboru najkorzystniejszych ofert dokonano spośród pięciu złożonych ofert.

Zamówienia, realizowane z wyłączeniem stosowania Pzp, których wartość jest równa lub nie przekracza kwoty 130 000 zł, na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 Pzp, mające na celu dostawę, montaż i uruchomienie fabrycznie nowego urządzenia rentgenowskiego do prześwietlania przesyłek i bagażu, a także na stworzenie repozytorium danych i interfejsów do odbierania i wysyłania danych wraz z obsługą serwisową przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w SN uregulowaniami w tym zakresie[11]. Wykonawcę zamówienia na dostawę, montaż i uruchomienie fabrycznie nowego urządzenia rentgenowskiego do prześwietlania przesyłek i bagażu wybrano po przeprowadzeniu zapytania ofertowego skierowanego do czterech wykonawców, z których tylko jeden złożył ofertę. Najkorzystniejszą ofertę dotyczącą stworzenia repozytorium danych i interfejsów do odbierania i wysyłania danych wraz z obsługą serwisową wybrano spośród trzech złożonych ofert. Analizowane zamówienia zostały zrealizowane i rozliczone w 2024 r., zgodnie z zawartymi umowami.

(akta kontroli str. 188-191, 248-298, 350-508)

W 2024 r. Sąd Najwyższy poniósł wydatki w kwocie 487,0 tys. zł w ramach trzynastu umów na zakup usług doradczych i eksperckich. Szczegółowa analiza czterech umów o łącznej wartości 253,8 tys. zł wykazała, że zadania realizowane w ramach wydatków nie pokrywały się z zadaniami przypisanymi komórkom organizacyjnym lub poszczególnym stanowiskom i nie było możliwości zaspokojenia ww. potrzeb w ramach posiadanych zasobów kadrowych SN. Wyboru wykonawcy usług dokonano z zachowaniem procedury udzielenia zamówienia publicznego w SN. Zlecenie zostało zrealizowane zgodnie z umową, terminowo i w pełnym zakresie. Określone w umowach efekty i cele realizowanego zadania zostały osiągnięte i wykorzystane dla działalności jednostki.

(akta kontroli str. 194-195, 348-349)

Pierwszy Prezes SN sprawowała nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej w części 04 w 2024 r. zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, m.in. poprzez sporządzanie bieżących analiz dotyczących badania zgodności wydatków z planowanym ich przeznaczeniem, prawidłowości wykorzystania środków finansowych w zakresie realizowanych zadań, a także sporządzanie kwartalnych sprawozdań z realizacji budżetu w ujęciu wydatkowym i zadaniowym, przedkładanych do zaopiniowania Kolegium Sądu Najwyższego.

Nadzór i kontrola sprawowane były na etapie składania wniosków o zabezpieczenie środków finansowych. Planowane wydatki były weryfikowane a następnie ujmowane (rejestrowane) w poszczególnych paragrafach planu rzeczowo-finansowego zgodnie z zasadami dotyczącymi rodzajów wydatków. Prowadzony rejestr wydatków i zaangażowania środków na wydatki pozwalał na bieżące sprawdzanie i kontrolę poziomu wykonania wydatków oraz zaangażowania poszczególnych umów. Prowadzone analizy dotyczące poziomu

[11] §16-19 Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Sądzie Najwyższym będącego załącznikiem do zarządzenia nr 162/2023 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2023 r.

wydatków i zaangażowania środków na wydatki pozwoliły na określenie powstałych oszczędności, a w dalszym etapie – zmian w planie w ujęciu rzeczowo-finansowym oraz podejmowanie decyzji o ich blokowaniu. Szczegółowe zasady sprawowania kontroli i nadzoru w zakresie gospodarowania środkami publicznymi zostały uregulowane w zarządzeniu Pierwszego Prezesa SN[12].

(akta kontroli str. 331-336)

W 2024 r. w SN nie planowano i nie realizowano wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 312-318)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. przez Sąd Najwyższy w zakresie wydatków.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2024 r. dysponenta części 04 Sąd Najwyższy:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

a także kwartalnych sprawozdań Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

Ponadto kontrolą poprawności objęto sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zawierały kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Analiza wdrożonej w Sądzie polityki zarządzania ryzykiem i mechanizmów sporządzania sprawozdań wykazała, że stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

(akta kontroli str. 88-91, 337-347)

W 2024 r. sprawozdawczość budżetowa nie była przedmiotem audytu wewnętrznego. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych (1 kwietnia 2025 r.) w Sądzie nie dokonywano korekt sprawozdań za 2024 r.

(akta kontroli str. 122-169)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Sąd Najwyższy sprawozdania budżetowe i sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń

[12] Zarządzenie nr 98/2022 z 15 lipca 2022 r. w sprawie zasad sprawowania kontroli i nadzoru w zakresie gospodarowania środkami publicznymi, zmienione Zarządzeniem nr 184/2023 z 28 grudnia 2023 r.

i gwarancji (Rb-Z). Sprawozdania poddane kontroli zostały opracowane prawidłowo i przekazane w wymaganych terminach.

V. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie dokumentu elektronicznego.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie[13] umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2025 r.

Z upoważnienia

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Michał Jędrzejczyk

/podpisano elektronicznie/

[13] Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych NIK. W przypadku zaś doręczania przesyłki listowej z zastrzeżeniami przez operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia.